

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Davida Rause, Ph.D. a soudců Mgr. Kateřiny Kopečkové, Ph.D. a Mgr. Petra Šebka v právní věci žalobce: **Jakub Halfar**, bytem Brno, Arménská 13, zastoupený Mgr. Michalem Kinclem, bytem Brno, Neužilova 6, proti žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje**, se sídlem Brno, Žerotínovo nám. 3/5, o žalobě proti rozhodnutí Krajského úřadu Jihomoravského kraje, odboru dopravní správy, ze dne 5.1.2015, č.j. JMK 137389/2014, sp. zn. S-JMK 137389/2014/ODOS/St,

t a k t o :

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení **nepřiznává**.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se žalobou domáhá zrušení rozhodnutí Krajského úřadu Jihomoravského kraje, odboru dopravní správy, ze dne 5.1.2015, č.j. JMK 137389/2014, sp. zn. S-JMK 137389/2014/ODOS/St, jímž bylo zamítnuto žalobcovo odvolání a potvrzeno usnesení Magistrátu města Brna, odboru dopravněsprávních činností, ze dne 12.11.2014, č.j. ODSČ-MMB/0440880/2014. Žalobce se podanou žalobou domáhá zrušení i tohoto prvostupňového rozhodnutí.

I. Podstata věci

Žalobce dne 29.10.2014 Magistrátu města Brna, odboru dopravněsprávních činností, doručil návrh na zahájení správního řízení o zahlázení historie v registru řidičů spojený s návrhem na vydání předběžného opatření. Ten však usnesením ze dne 12.11.2014, č.j. MMB/04400880/2014, sp. zn. 5830/ODSČ/MMB/0421935/2014, řízení zastavil s odůvodněním, že se jedná o žádost zjevně nepřipustnou ve smyslu § 45 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), neboť neexistuje právní úprava, jež by zahlázení umožňovala.

Proti tomuto usnesení žalobce podal odvolání, kde uplatnil obdobnou argumentaci jako v řízení před prvostupňovým orgánem opřenou; dovolával se analogické aplikace trestního práva.

Žalovaný odvolání zamítl, neboť dospěl k závěru, že tu neexistuje mezera v právním řádu, jež by umožňovala využití analogie, a odkázal na znění na § 17 odst. 5 vyhlášky č. 31/2001 Sb., o řidičských průkazech a o registru řidičů (dále jen „vyhláška o řidičských průkazech a o registru řidičů“). Žalovaný tedy dospěl ke stejnému závěru jako prvostupňový orgán, že zahladit historii zapsaných přestupků v registru řidičů na základě analogie s právem trestním nelze. Tento závěr nyní žalobce napadá podanou žalobou.

II. Shrnutí argumentace žalobce

Žalobce namítá, že prvostupňový orgán při posuzování jeho žádosti o zahlázení historie záznamu bodů v registru řidičů vycházel podle právní úpravy *stricto sensu*, aniž by reflektoval možné použití obecných zásad trestání i v rámci správního trestání. Podle žalobce není ani racionální důvod pro to, aby historie jeho bodového hodnocení měla být (navždy) uvedena ve výpisu z bodového hodnocení. Uvedení historie bodového hodnocení významným způsobem zasahuje do jeho osobní sféry; žalobce poukazuje na to, že mu znemožnilo získat práci řidiče městské hromadné dopravy, a dokládá korespondenci s Dopravním podnikem města Brna, a.s., podle níž na místa řidičů nejsou přijímáni zájemci se záznamem o přestupku souvisejícím s alkoholem a návykovými látkami bez ohledu na to, o jak starý „záznam o alkoholu“ se jedná.

Žalobce poukazuje na charakter záznamu bodů do evidenční karty řidiče a dodává, že se jedná o opatření patřící do rámce správního trestání. V této souvislosti odkazuje na stanovisko trestního kolegia Nejvyššího soudu České republiky a na judikaturu Evropského soudu pro lidská práva a Nejvyššího správního soudu a dovozuje, že pro oblast správního trestání je aplikace základních zásad trestního práva nezbytná a že je třeba vyjít alespoň z obecných principů a smyslu institutu zahlázení odsouzení. Proto se žalobce dožaduje zahlázení veškerých záznamů, které již nemohou

vést k uložení sankce odebrání řidičského oprávnění, tedy v případě, že aktuální bodový stav řidiče je roven nule, zahlazení všech záznamů bodů.

Žalobce na svém procesním postoji setrval po celou dobu řízení před zdejší soudem a z výše uvedených důvodů se domáhá zrušení jak napadeného, tak jemu předcházejícího prvostupňového rozhodnutí.

III. Shrnutí argumentace žalovaného

Žalovaný předně odkazuje na obsah napadeného rozhodnutí a na svých závěrech setrvává. Podle žalovaného právní předpisy jasně upravují, jaké údaje se v evidenční kartě vedou a po jakou dobu, neexistuje tu tedy žádná mezera v právní úpravě, která by použití analogie trestního práva umožňovala.

I žalovaný na svém procesním stanovisku setrval po celou dobu řízení před zdejší soudem; navrhuje soudu, aby žalobu jako nedůvodnou zamítl.

IV. Posouzení věci

Žaloba byla podána včas (§ 72 odst. 1 s.ř.s.), osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s.ř.s.). Žaloba je přípustná (zejména § 65, § 68 a § 70 s.ř.s.).

Zdejší soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích uplatněných žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s.ř.s.), rozhodoval bez nařízení jednání za splnění podmínek podle § 51 odst. 1 s.ř.s. a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

Mezi žalobcem a žalovaným není sporu o otázce skutkové; z výpisu z bodového hodnocení řidiče ze dne 10.11.2014 a z výpisu z evidenční karty žalobce (řidiče) ze dne 10.11.2014, jak jsou založeny ve správním spisu, plyne, že přestože je (k uvedenému datu byl) aktuální stav bodového hodnocení žalobce (řidiče) 0, jsou ve výpisech uvedeny záznamy o přestupcích žalobce za období od roku 2008 do roku 2013 a o přestupcích, s nimiž byl spojen záznam bodů, od roku 2008 do roku 2012.

Nosným důvodem, na němž stojí napadené rozhodnutí, je odmítnutí analogie, neboť podle žalovaného sice neexistuje právní úprava, jež by zahlazení záznamů o spáchaných přestupcích a zaznamenaných bodech umožňovala, v případě správního trestání však neexistuje mezera v právu, která by analogii umožňovala. Napadené rozhodnutí tak není postaveno na argumentu, že by správní trestání obecně či zaznamenávání bodů na základě spáchání přestupku nespádalo do oblasti trestání, ani na jakýchkoli úvahách ohledně institutu zahlazení trestu. Proto není třeba zabývat se podrobně tou částí argumentace žalobce, podle níž trestání, na jehož základě jsou prováděny záznamy bodů (a pak i samotné zaznamenávání bodů) a záznamy přestupků do evidenční karty žalobce, jsou trestáním (trestem) ve smyslu § 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod, ani není třeba ze strany zdejšího soudu vyjadřovat podrobně

argumentovaný souhlas s tím, že se i na správní trestání použijí zásady práva trestního; tvrdí-li to žalobce, zdejší soud s ním souhlasí, neboť je mu v tomto směru známa bohatá a dnes již konstantní judikatura unijních i českých soudů, a odlišného názoru není ani žalovaný. Stejně tak není zapotřebí obsírně se zabývat institutem zahlazení v právu trestním, neboť ani jeho podstatu žalovaný nezpochybňuje. Spor mezi žalobcem a žalovaným je o otázce právní, zda žalobce má právo na zahlazení (vymazání) záznamů dokumentujících spáchání přestupků v minulosti na základě analogické aplikace zahlazení v právu trestním.

Podstatným je pro úvahy zdejšího soudu ohledně této klíčové právní otázky východisko plynoucí z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 16.4.2008, č.j. 1 As 27/2008 – 73, podle něhož použití analogie ve správním trestání je přípustné, a to v omezeném rozsahu, pouze tam, kdy to, co má být aplikováno, určitou otázku vůbec neřeší, nevede-li takový výklad k újmě účastníka řízení a ani k újmě na ochraně hodnot, na jejichž vytváření a ochraně je veřejný zájem (srov. rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 27. 8. 2002, č. j. 7 A 115/2000 - 35, obdobně i rozsudek téhož soudu ze dne 29. 12. 1997, č. j. 6 A 226/95 - 22).

Neméně podstatným východiskem jsou pak pro zdejší soud i závěry plynoucí z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 28.2.2011, č.j. 8 As 82/2010 – 55. Tam kasační soud rozhodoval za situace, kdy žalobce původně (v žalobě) namítl, že přestupky, jichž se měl dopustit v minulosti, měly být již z registru řidičů „vyřazeny“, městský soud v řízení o žalobě však uzavřel, že u těchto přestupků byla uložena sankce zákazu řízení motorových vozidel a jejich evidence je vedena nepřetržitě, a tedy tam žalovaný správní orgán nepochybil, pokud při úvahách o uložení sankce v aktuálně vedeném řízení přihlédl k registru řidičů a záznamu o předchozích přestupcích žalobce. Nejvyšší správní soud pak v řízení o kasační stížnosti shrnul, že městský soud nesouhlasil s možnou analogií s trestním právem, týkající se zahlazení odsouzení, a stroze konstatoval, že v přestupkovém řízení není institut zahlazení upraven, přičemž podle Nejvyššího správního soudu takový závěr městského soudu bez dalšího neobstojí. Správní orgány totiž při rozhodování o výši sankce v tamní věci hodnotily osobu pachatele jako jedno z kritérií správního uvážení a vyšly mj. z toho, že stěžovateli byl v minulosti opakovaně uložen zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel. Nejvyšší správní soud jasně souhlasil s tím, že úprava odpovědnosti za přestupek výslovně nepočítá s institutem zahlazení odsouzení, kdy se na osobu pachatele za určitých podmínek hledí, jako by vůbec nebyl odsouzen, přesto bylo namístě zvážit možnost aplikovat analogicky úpravu zahlazení odsouzení obsaženou v trestním zákoně, městský soud měl přitom hodnotit, zda byly pro takové analogické použití norem trestního práva v posuzované věci dány předpoklady. Zároveň však Nejvyšší správní soud uvedl, že dopustil-li by se tamní žalobce (tam stěžovatel) v týchž letech jednání, jímž by naplnil znaky skutkové podstaty některého v úvahu připadajícího trestného činu (např. v důsledku požití většího množství alkoholu), bylo by jeho odsouzení zahlazeno a správní orgány by k němu v okamžiku

jejich rozhodování v této věci nemohly přihlédnout. Proto se nejeví přiměřeným přihlížet k mírnějšímu potrestání v rámci řízení o přestupku. Poté pak Nejvyšší správní soud uzavřel, že v okamžiku rozhodování správních orgánů (o dalším potrestání za přestupek) bylo možno evidovat v registru řidičů zákazy činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel, uložené stěžovateli v uplynulých letech (14 resp. 11 let před spácháním nyní posuzovaného přestupku), to však nevylučuje, že správní orgány přihlédnutím k těmto záznamům překročily při hodnocení osoby pachatele přípustné meze správního uvážení.

Z právě uvedeného zdejší soud dovozuje následující tři pro nyní posuzovanou věc podstatné dílčí závěry:

1. samotná evidence záznamu o spáchaných přestupcích bez možnosti zahlázení, jež by odpovídalo postupu při zahlazování trestů za trestné činy, Nejvyšším správním soudem zpochybněna nebyla, přípustné meze správního uvážení při navazujícím správním trestání by však byly porušeny přihlížením k těmto záznamům jako k přitěžujícím okolnostem;

2. samotná skutečnost, že v oblasti správního trestání není institut zahlázení upraven, nepostačuje k závěru, že analogie s právem trestním možná není;

3. analogická aplikace by přicházela v úvahu pouze za situace, že by bylo možno dovodit mezeru v právu (správním – aplikovatelném na správní trestání).

Podle § 119 odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o silničním provozu“), je vedena evidence údajů o řidičích v registru řidičů, který je informačním systémem, jehož správcem je obecní úřad obce s rozšířenou působností. Registr řidičů je informačním systémem veřejné správy podle zvláštního zákona. Obecní úřad obce s rozšířenou působností je vkladatelem údajů do evidence vydaných, odcizených, ztracených nebo vadných paměťových karet řidiče. Podle § 119 odst. 2 písm. g) a h) zákona o silničním provozu registr řidičů obsahuje mj. evidenci spáchaných přestupků proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích a záznamy o počtu bodů dosažených řidičem v bodovém hodnocení a záznamy o odečtu bodů. Podle § 121 odst. 1 písm. f) zákona o silničním provozu příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností je oprávněn poskytnout údaje z registru řidičů na základě písemné žádosti fyzickým osobám, pokud jde o údaje o nich vedené. Podle § 123b odst. 5 zákona o silničním provozu příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností vydá na žádost řidiče výpis z registru řidičů o jeho záznamech bodového hodnocení.

Podle § 17 odst. 1 vyhlášky Ministerstva dopravy a spojů č. 31/2001 Sb., o řidičských průkazech a o registru řidičů, obsahuje registr řidičů evidenční karty řidičů a spisy řidičů. Podle § 17 odst. 2 písm. g) téže vyhlášky evidenční karta řidiče

obsahuje údaje o spáchaných přestupcích proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích. Podle § 17 odst. 2 písm. n) téže vyhlášky evidenční karta řidiče obsahuje údaje o dosažených bodech v bodovém hodnocení řidičů a o započtení a odečtení bodů. Podle § 17 odst. 5 téže vyhlášky se evidenční karta řidiče vede ještě po dobu jednoho roku od jeho úmrtí.

Vyjde-li tedy zdejší soud ze shora uvedených tří dílčích závěrů a zohlední-li též předpoklad racionálního zákonodárce, k němuž se zdejší soud (senát rozhodující v soudním odd. 62) hlásí konstantně, pak pravidla o vedení údajů o řidičích zahrnujících též údaje o spáchaných přestupcích a o záznamech a výmazech bodů v řidičském životě na principu trvalého zaznamenání a vedení, a to až doby uplynutí jednoho roku poté, co řidič zemře, vedou zdejší soud k závěru, že neexistuje mezera v oblasti důsledků správního trestání, jež by neumožňovala odpovědět na otázku, zda k zahlazení spáchaných přestupků (vymazání záznamů o spáchání přestupků a o záznamech a výmazech bodů) dochází či nikoli, kterou by bylo třeba překlenout analogií, které se žalobce dovolává; ze shora uvedeného vyplývá zřetelná vůle zákonodárce, podle níž účelem registru řidičů obsahujícího též evidenční karty je mj. vést evidenci o jednotlivých spáchaných přestupcích řidiče a o bodovém hodnocení, a to za celou dobu řidičského života.

Zmiňuje-li žalobce neproporcionalitu mezi údaji podávanými z výpisu z bodového hodnocení řidiče a z výpisu z evidenční karty řidiče na straně jedné a údaji podávanými z výpisu z Rejstříku trestů, pak nelze přehlédnout, že samotný záznam v Rejstříku trestů je zákonnou překážkou pro výkon určitých činností (a zahlazením tato překážka odpadá), zatímco samotný záznam spáchaného přestupku či samotný záznam bodů takovou zákonnou překážkou není, nadto je-li důsledkem zahlazení v případě dalšího trestání pachatele nutnost na něj nahlížet tak, jakoby potrestán nebyl, pak stejné účinky ve vztahu k přestupkům spáchaným v dávnější minulosti, byť jsou v registru řidičů nadále evidovány, dovodil Nejvyšší správní soud ve shora citovaném rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 28.2.2011, č.j. 8 As 82/2010 – 55.

Nad rámec shora uvedeného zdejší soud dodává, že podle jeho přesvědčení vedení evidence o jednotlivých spáchaných přestupcích řidiče a o bodovém hodnocení, a to za celou dobu řidičského života, sleduje rozumný cíl a z pohledu řidiče nejde o pravidlo obecně neproporcionální a v kontextu příběhu žalobce, jak jej v žalobě podává (tj. že nemůže podle rozhodnutí dopravního podniku pracovat jako řidič městské hromadné dopravy, má-li v evidenci záznam o přestupku souvisejícím s alkoholem či návykovými látkami), ani zjevně nespravedlivé.

Zdejší soud tedy uzavírá, že žalovaný založil napadené rozhodnutí na aplikaci správního právního předpisu a správných právních norem, jež vyložil způsobem, v němž zdejší soud neshledává nesprávnost. Žalobní body dovozující potřebu analogické aplikace institutu zahlazení tedy zdejší soud nepokládá za důvodné, nad

jejich rámec přitom zdejší soud nezjistil žádnou další vadu, jež by atakovala zákonnost napadeného rozhodnutí a k níž by musel přihlížet z úřední povinnosti. Zdejší soud tedy dospěl k závěru, že žaloba je nedůvodná, a proto ji podle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.

V. Náklady řízení

Soud rozhodl o nákladech řízení účastníků podle § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobce ve věci nebyl úspěšný, a proto mu nenáleží právo na náhradu nákladů řízení, to by náleželo procesně úspěšnému – žalovanému. Zdejší soud však nezjistil, že by žalovanému v souvislosti s řízením vznikly náklady přesahující rámec jeho běžné úřední činnosti, a proto mu náhrada žádných nákladů řízení nebyla soudem přiznána.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 6. dubna 2016

Za správnost vyhotovení:
Romana Lipovská

David Raus, v.r.
předseda senátu